

SABRIEL

GARTH
NIX

Temnota zahaluje svět. Někdo se jí musí postavit...

TRITON

Garth Nix
Sabriel

SABRIEL

GARTH
NIX

TRITON

Garth Nix

Sabriel

© Garth Nix, 1995

Translation © Milan Žáček, 2004

Illustrations © Marta Macková, 2004

Cover design © HarperCollins Publishers. Background
design by Larry Rostant.

© TRITON, 2004

ISBN 80-7254-524-8

Nakladatelství Triton, Vykáňská 5, 100 00 Praha 10

www.triton-books.cz

Mé rodině a přátelům

prolog

Byli ve Starém království, sotva víc než tři míle ode Zdi, ale to stačilo. Na opačné straně Zdi v Ancelstierre bylo vidět polední slunce a široko daleko ani obláček. Tady zapadalo slunce za mraky a právě se spustil silný liják, který přišel dříve, než stačili postavit stany.

Porodní bába si přitáhla plášť blíž ke krku a opět se sklonila nad ženou. Z nosu jí na vzhlížející tvář dopadaly kapky deště. Dech báby se rozplýval v oblaku bílé páry, ale od rodičky se žádné podobné vzdušné stopy nešířily.

Porodní bába si povzdechla a pomalu se napřímila; tímto jediným pohybem sdělila přihlížejícím vše, co potřebovali vědět. Žena, která se k nim připotácela do lesního tábora, zemřela; držela se života jen tak dlouho, aby jej předala děťátku po svém boku. Ale když bába dojemně drobné tělíčko ležící vedle mrtvé ženy zvedla, tvoreček se v ovinovačce zachvěl a znehybněl.

„To dítě taky?“ zeptal se jeden z přihlížejících, muž, který měl na čele popelem čerstvě nakreslený znak Výsady. „Takže nebude třeba ani křtu.“

Zvedl paži, aby si setřel znak z čela, najednou však ustrnul, neboť mu ruku sevřely sněhobílé prsty a jediným rychlým pohybem mu ji stlačily dolů.

„Mír s vámi!“ pravil klidný hlas. „Nechci vám ublížit.“

Bílá ruka uvolnila sevření a postava, jež právě promluvila, vystoupila do kruhu světla. Ostatní ji sledovali, aniž ji přivítali a aniž uvolnili ruce, kterými zběžně vykreslili znaky Výsady nebo sáhli po tětivách luků a jílcích.

Muž vykročil k tělům a zadíval se na ně. Potom se obrátil na přihlížející a odhrnul si kápi. Odhalil tvář patřící člověku, jenž se ubírá po stezkách daleko od slunečního světla, poněvadž měl mrtvolně bledou kůži.

„Říkají mi Abhorsen,“ řekl a jeho slova prochvěla okolo stojícími lidmi jako vlna, jako by vhodil velký a těžký kámen do tůně nehybné vody. „A křest dnes večer bude.“

Výsadní mág pohlédl na raneček v rukou porodní báby a poznamenal: „To dítě je mrtvé, Abhorsene. Jsme tuláci, žijeme svůj život pod otevřenou oblohou; často bývá krutý. Známe smrt, pane.“

„Ne tak jako já,“ odpověděl Abhorsen a usmál se, až se mu sněhobílá pokožka u koutků úst zkrabatila a obnažila stejně bílé zuby. „A já říkám, že to dítě ještě není mrtvé.“

Muž se pokusil podívat Abhorsenovi do očí, ale zaváhal a otočil se ke svým druhům. Nikdo se nehýbal, neučinil ani žádné gesto, dokud se neozvala jedna z žen: „To se provede docela snadno. Označ to dítě, Arrenile. Rozbijeme nový tábor u Leoviho brodu. Přijď za námi, až tu budeš hotov.“

Výsadní mág souhlasně přikývl a ostatní se rozešli, aby rozebrali zpola postavený tábor. Pracovali pomalu, protože odcházeli jen neochotně, ale naplňovala je ještě větší neochota zůstat v blízkosti Abhorsena, jehož jméno bylo prodchnuto tajemstvími a nevyslovenými strachy.

Když se porodní bába pohnula, aby dítě položila a odešla, Abhorsen řekl: „Počkej. Bude tě třeba.“

Bába se podívala na dítě a všimla si, že je to holčička. Kdyby neležela tak nehnutě, vypadala by, že jen spí. Bába o Abhorse nech už slyšela, a kdyby holčička mohla žít... Obezřele dítě zase zvedla a podala je Výsadnímu mágovi.

„Jestliže Vysada ne...“ spustil muž, ale Abhorsen pozvedl bleudou ruku a přerušil ho.

„Uvidíme, co si Vysada přeje.“

Muž znovu spočinul zrakem na dítěti a povzdechl si. Potom z mošny vytáhl malou lahvičku, podržel ji ve vzduchu a hlasitě se pustil do zařikávání, které znělo jako začátek Vysady; zaklínadlo, které vyjmenovávalo všechny formy, které žijí či rostou, nebo kdysi žily nebo budou ještě někdy žít, a pouta, která je všechny drží pohromadě. Zatímco mluvil, lahvičku prozářilo světlo pulzující rytmem zařikávadla. Zaklínač zmlkl. Dotkl se lahvičkou země, přiložil si ji ke znaku na čele a nakonec ji obrátil nad dítětem.

Jakmile se žhnoucí tekutina rozstříkla dítěti na hlavičce, okolní lesy prozářil ohromný záblesk a kněz vykřikl: „Podle Vysady, jež poutá všechny formy, nazýváme tě...“

Za normálních okolností by v tomto okamžiku rodiče dítěte vyslovili jeho jméno. Tady však promluvil pouze Abhorsen, a ten pravil:

„Sabriel.“

Jen co slovo vyřkl, knězi z čela zmizel znak a pomalu se vytvořil na čele dítěte. Vysada křest přijala.

„Ale... vždyť je mrtvá!“ zvolal Vysadní mág a opatrně se dotkl čela, aby se ujistil, že popel vskutku zmizel.

Nedostalo se mu žádné odpovědi, protože porodní bába upírala přes oheň zrak na Abhorsena a Abhorsen upíral zrak na - nic. V očích se mu odrážely tančící plameny, ale on je neviděl.

Z těla mu pomalu začala stoupat studená mlha, která se šířila k mágovi a porodní bábě, jež utekla na opačnou stranu ohně - chtěla se vzdálit, ale teď byla příliš vyděšená, aby prchla.

Uslyšel, že holčička pláče, to bylo dobré. Kdyby se dostala za První bránu, dokázal by ji vrátit jen po důkladnější přípravě a za následného rozředění její duše.

Proud byl silný, ale on tento úsek řeky znal a přebrodivl se kolem tůní a vírů, které doufaly, že ho stáhnou pod hladinu. Už cítil, jak mu voda vysává duši, díky pevné vůli ho však připravila jen o barvu, nikoli o podstatu.

Zastavil se, aby se zaposlouchal, a když uslyšel, že křik slábne, spěšně se vydal kupředu. Možná už byla u brány a měla každou chvíli zemřít.

První bránu tvořil mlžný závoj s jediným temným otvorem, jímž řeka vtékala do ticha na druhé straně. Abhorsen k němu uháněl a pak se zastavil. Děvčátko se ještě nedostalo na opačnou stranu, ale bylo to jen proto, že je cosi zachytilo a zvedlo. Z černé vody se tyčil stín temnější než brána.

Čněl několik stop nad Abhorsena a tam, kde se dalo očekávat, že bude mít oči, mu žhnuly bledé bludičky. Linul se z něj oblnudný zápach zdechlín – teplý puch, který oslaboval chlad řeky.

Abhorsen se k netvorovi pomalu přiblížil, přičemž nespouštěl oči z dítěte, které netvor nedbale držel v temnotě podpaží. Dítě spalo, nikoli však klidně, a natahovalo se k netvorovi a hledalo matčin prs. Stín od sebe děvčátko odtáhl, jako by bylo horké či žíravé.

Abhorsen z pásu, který měl přepnutý přes hrud, pomalu vytáhl malý ruční zvonek a pokrčil zápěstí, aby zacinkal. Ale temný netvor děvčátko pozvedl a promluvil suchým, syčivým hlasem, jako by se plazil had po štěrku:

„Duše tvojí duše, Abhorsene. Nemůžeš mě začarovat, když ji držím. A možná ji vezmu za bránu, kam už odešla její matka.“

Abhorsen poznal, s kým mluví, zamračil se a zvonek vrátil na své místo. „Máš novou podobu, Kerrigore. A teď dlíš na této straně První brány. Kdo byl natolik pošetilý, že ti sem pomohl?“

Kerrigor se široce zazubil a Abhorsen si všiml ohňů, které mu hořely hluboko v hrdle.

„Jeden z obvyklých snaživců,“ zaskuhral. „Leč nezkušených. Neuvědomil si, že půjde o výměnu. Ale běda, jeho život nestačil,

abych se dostal za Poslední bránu. Ovšem nyní jsi mi přišel na pomoc ty.“

„Já, který jsem tě spoutal za Sedmou branou?“

„Ano,“ zasyčel Kerrigor. „Myslím, že si uvědomuješ ironii této situace. Ale jestli to dítě chceš...“

Pohnul se, jako by chtěl vhodit děvčátko do vody, a při tom trhnutí je probudil. Holčička se hned rozplakala a natáhla pěstičky, aby uchopila Kerrigorovu stinnou hmotu jako záhyby pláště. Netvor vyjekl, pokusil se ji odtáhnout, ale drobné ručky ho pevně držely a on byl nucen trhnout vší silou, aby ji od sebe odhodil. Děvčátko s vrískotem dopadlo do proudu řeky, která ji okamžitě popadla, ale Abhorsen se bez meškání vrhl kupředu a vyrval ji jak řece, tak Kerrigorovým chňapajícím rukám.

Pak ustoupil, jednou rukou vytáhl stříbrný zvonek a dvakrát zazvonil. Cinkání zaznělo zvláště tlumeně, ale nezpochybnitelně, a jasný zvuk zůstal viset ve vzduchu; čerstvý a pronikavý, plný života. Kerrigor sebou při cinkotu škulb a upadl nazad do temnoty, kterou tvořila brána.

„Nějaký blázen mě brzy přivede zpátky a pak...“ vykřikl, když ho strhl proud pod hladinu. Voda zavířila a zazurčela a pak začala opět hladce plynout.

Abhorsen se na bránu chvíli díval, potom si povzdechl, a jakmile vrátil zvonek zpátky do pásu, podíval se na dítě, které držel v náručí. Děvčátko mu pohled opětovalo, dívalo se na něho tmavými očima, stejnými, jako byly ty jeho. Už jí stačila zmizet barva z kůže. Abhorsen jí úzkostlivě přiložil ruku na znamení na čele a ucítil zář duše v jejím těle. Výsadní znak uchoval její život, který měla odplavit řeka. Právě duše jejího života tak popálila Kerrigora.

Děvčátko se na něho usmálo, potichu si zabroukalo a Abhorsen ucítil, jak mu úsměv cuká koutky jeho vlastních úst. S úsměvem na rtech se otočil a pustil se do dlouhého brodění řekou, k bráně, která je oba vrátí jejich vlastním živým tělům.

Děvčátko zakňouralo zlomek vteřiny předtím, než Abhorsen otevřel oči, takže porodní bába už stačila zpolovice oběhnout dohasínající oheň a už natahovala ruce, aby je vzala do náruče. Na zemi křupal led a Abhorsenovi visely z nosu rampouchy. Otřel si je rukávem a naklonil se nad dítětem, jako každý dychtivý otec po narození svého potomka.

„Jak se má naše holčička?“ zeptal se a porodní bába se na něho tázavě zadívala, neboť mrtvé dítě se probudilo k hlasitému životu, byť zůstávalo mrtvolně bílé jako on.

„Jak jste slyšel, pane,“ odpověděla. „Má se moc dobře. Možná je tu na ni trochu zima...“

Muž ukázal směrem k ohni, vyřkl slovo a oheň se prudce rozhořel: námraza okamžitě roztála a dešťové kapky se změnilly na páru.

„To do rána postačí,“ pronesl Abhorsen. „Potom ji odnesu k sobě domů. Budu potřebovat chuťvu. Půjdeš se mnou?“

Porodní bába zaváhala a podívala se na Výsadního mága, který se stále zdržoval na opačné straně ohně. Muž pohled neopětoval, a tak se znovu zadívala na holčičku, která jí naříkala v náručí.

„Vy jste... vy jste...“ zašeptala porodní bába.

„Nekromant?“ doplnil ji Abhorsen. „Jenom jistého druhu. Miloval jsem ženu, která tady leží. Byla by žila, kdyby milovala jiného, ale nestalo se tak. Sabriel je naše dítě. Nevidíš tu podobu?“

Porodní bába ho sledovala, jak se předklonil a Sabriel si od ní vzal a začal ji chovat na hrudi. Děvčátko se uklidnilo a za několik vteřin usnulo.

„Ano,“ odpověděla porodní bába. „Půjdu s vámi a budu se o Sabriel starat. Musíte však najít kojnou...“

„A řekl bych, že ještě mnoho dalšího,“ zamyslel se Abhorsen. „Můj dům není vhodným místem pro...“

Výsadní mág si odkašlal a přešel k nim kolem ohně.

„Pokud hledáte člověka, který ví něco o Výsadě,“ začal váhavě, „rád bych vám sloužil, protože jsem ji ve vás ucítil, pane, i když jen nerad opustím své druhy na cestách.“

„Možná to ani nebude třeba,“ odpověděl Abhorsen a usmál se při myšlence, která ho náhle napadla. „Rád bych věděl, jestli by vaše vůdkyně něco namítala, kdyby se k její družině připojili dva noví členové. Moje práce vyžaduje, abych cestoval, a neexistuje žádná končina království, která by nepocítila otisk mých nohou.“

„Vaše práce?“ zeptal se muž a trochu se zachvěl, i když už nebylo zima.

„Ano,“ Abhorsen na to. „Jsem nekromant, ale ne běžného druhu. Tam, kde ostatní příslušníci našeho řemesla mrtvé probouzí, já je ukládám ke spánku. A ty, kteří ulehnout nechtějí, spoutávám – nebo se o to snažím. Jsem Abhorsen...“

Znovu se zadíval na holčičku a dodal, skoro se stopou překvapení: „Otec Sabriel.“

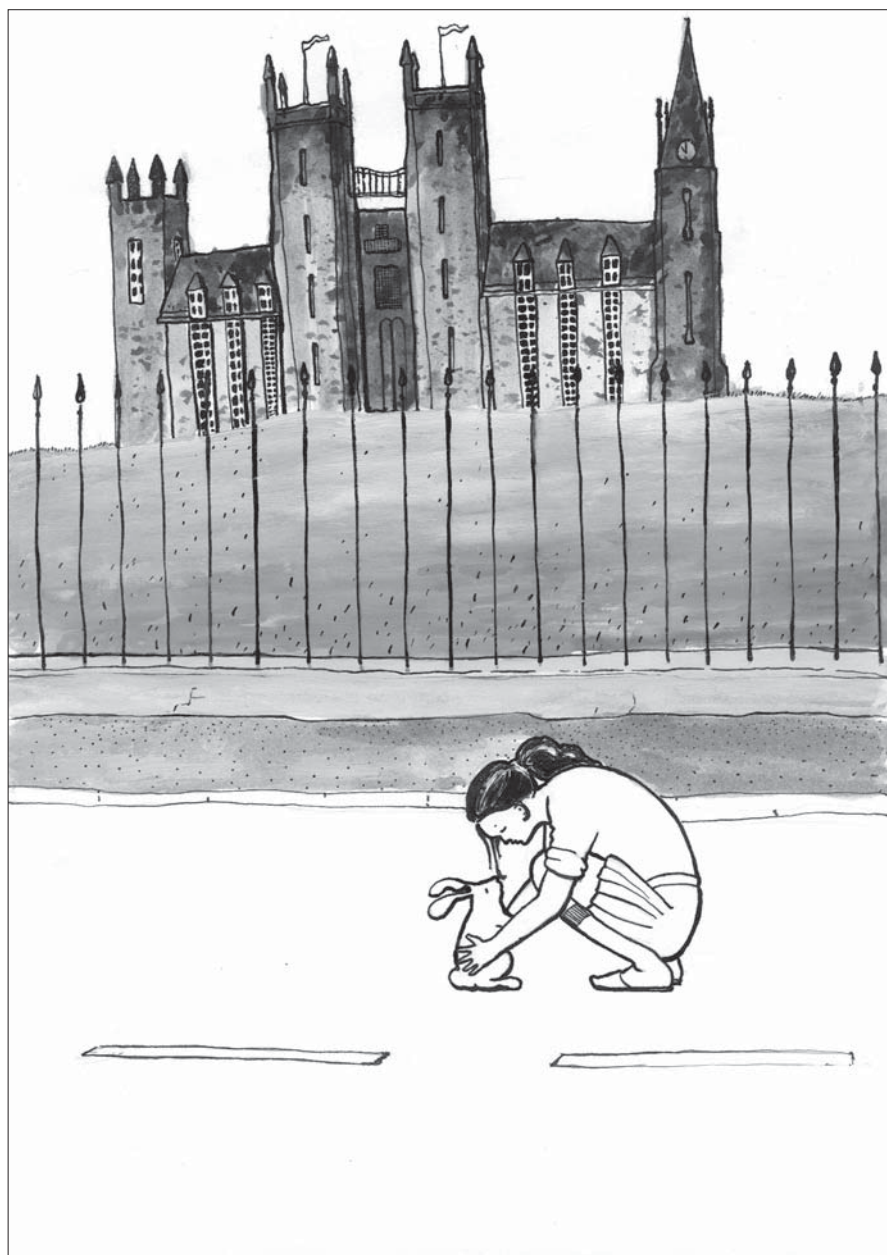
kapitola 1.

Králíka někdo přejel už před několika minutami. Růžové oči mu zmatněly a krev mu potřísnila čistou bílou srst. Nepřirozeně čistou srst, protože právě utekl z koupele. Pořád jemně voněl levandulovou vodou.

Nad králíkem stála vysoká, podivně bledá žena. Přes tvář jí zlehka visely černočerné, módně zastřižené vlasy. Nebyla nalíčená ani ji nezdobily šperky; jedinou výjimkou byl smaltovaný školní odznak, který měla přišpendlený k předepsanému modrému svetru. Ten spolu s dlouhou sukní, punčochami a střízlivými botami prozrazoval, že je školačka. Na jmenovce pod odznakem stálo „Sabriel“. Římská „VI“ a zlacená korunka znamenaly, že chodí do šestého ročníku a zároveň zastává funkci školní dozorkyně.

Králík byl nesporně mrtvý. Sabriel od něho vzhlédla a zadívala se zpátky přes cihlovou příjezdovou cestu, která ubíhala od silnice a stáčela se k impozantní bráně z tepaného železa. Nápis nad branou, vyvedený zlatými pseudogotickými písmeny, oznamoval, že jde o bránu do Wyverleyské akademie. Menší písmena dodávala, že škola byla „založena roku 1652 pro mladé dámy z lepších rodin“.

Přes bránu usilovně šplhala drobná postavička, která se mrštně vyhýbala hrotům, jejichž účelem bylo podobným aktivitám bránit. Postava posledních několik stop seskočila a roz-

běhla se, až se jí rozevlály copy a na cihlách jí začaly klapat boty. Měla skloněnou hlavu, aby dosáhla většího zrychlení, ale když nabyla potřebné rychlosti, vzhlédla, spatřila Sabriel a mrtvého králíka a vykřikla.

„Čumáčku!“

Sabriel sebou při dívčině výkřiku trhla, na chvíli se zarazila, potom vedle králíka poklekla a natáhla jednu bledou ruku, aby se ho dotkla mezi dlouhýma ušima. Zavřela oči a ztuhla jí tvář, jako by se náhle proměnila v kámen. Z jemně pootevřených rtů se jí vydralo slabé zašeptání, podobné větru přicházejícímu z velké dálky. Na konečcích prstů se jí vytvořila námraza, která ojínila i asfalt pod jejíma nohama a koleny.

Druhá dívka za běhu uviděla, jak přepadá přes králíka a kácí se na silnici, ale v posledním okamžiku ještě stačila natáhnout ruku, aby nespadla úplně. Za vteřinu už znovu nabyla rovnováhu a musela použít obě ruce, aby zadržela králíka – králíka, kterým už nepochopitelně prochvíval život; oči měl jasné a lesklé a toužil jí utéct se stejnou dychtivostí, s jakou utekl z koupele.

„Čumáčku!“ vyjekla znovu dívka, když Sabriel vstala a podala jí králíka, kterého držela za kůži na zátylku. „Ach, mockrát ti děkuju, Sabriel! Když jsem uslyšela, jak brzdí to auto, pomyslela jsem si...“

Když jí Sabriel králíka podala a nedočkavé ruce jí potřásla krev, zaváhala.

„Bude v pořádku, Jacinto,“ odpověděla Sabriel unaveně. „Je to jenom škrábnutí. Už se zahojilo.“

Jacinta si Čumáčka pečlivě prohlížela, potom vzhlédla k Sabriel, přičemž se jí v očích začaly zračit první náznaky strachu.

„Pod tou krví nic není,“ zakoktala Jacinta. „Cos to...“

„Já nic,“ odsekla jí Sabriel. „Ale možná bys mi měla říct ty, co děláš mimo prostor školy.“

„Honím Čumáčka,“ odpověděla Jacinta s projasňujícíma se očima, když se život začal vracet do běžnějších kolejí. „Vidíš, že...“

„Nevymlouvej se,“ plísnila jí Sabriel. „Vzpomeň si, co v pondělí říkala na shromáždění paní Umbradová.“

„Já se nevymlouvám,“ namítala Jacinta. „To je důvod.“

„Tak to budeš moct vysvětlit i paní Umbradové.“

„Ale Sabriel! To bys přece neudělala. Víš, že jsem honila Čumáčka. Nikdy bych nevyběhla ven...“

Sabriel pozvedla ruce v předstírané odevzdanosti a ukázala zpátky k bráně.

„Jestli se dovnitř vrátíš do třech minut, jako bych tě neviděla. A tentokrát si bránu otevři. Nebude zamčená, dokud se nevrátím.“

Jacinta se usmála, celá tvář se jí rozzářila, otočila se a pospíchala zpátky po příjezdové cestě s Čumáčkem přitisknutým ke krku. Sabriel se na ni dívala, dokud nezmizela za branou, a potom, zatímco zůstala přelomená v pase, podlehla otřesům a rozchvěla se zimou. Stačila chvilka slabosti a porušila slib, který dala svému otci i sobě samé. Byl to jen králík a Jacinta ho tak miluje – ale k čemu to povede? Od oživení králíka už není daleko k oživení člověka.

A co je horší, bylo to tak snadné. Duši zachytila přímo u pramene řeky a vrátila ji zpět pouhým gestem moci; tělo zacelila jednoduchými Výsadními symboly, když vystoupily ze Smrti do Života. Dokonce nepotřebovala zvonky ani další nekromantické pomůcky. Jen hvízdnutí a vlastní vůli.

Smrt a to, co po ní následuje, nepředstavovaly pro Sabriel žádné tajemství. Přála si však, aby tomu tak bylo.

Sabriel trávila na Wyverleyské akademii poslední pololetí – vlastně už jen poslední tři týdny. Už složila zkoušky: byla první

v angličtině, stejně dopadla v hudební výchově, byla třetí v matematice, sedmá v přírodopisu, druhá v bojových uměních a čtvrtá v etiketě. Skončila také daleko před všemi ostatními v magii, ale to se na vysvědčení neobjevilo. Magie fungovala jen v těch oblastech Ancelstierre, které se nacházely poblíž Zdi, jež vymezovala hranici se Starým královstvím. Ve vzdálenějších končinách byla společensky nepřijatelná, pokud se vůbec ještě vyskytovala, a slušní lidé se o ní nezmiňovali. Wyverleyská akademie stála jen čtyřicet mil od Zdi, těšila se všeobecně dobré pověsti a vyučovala magii ty studentky, které dostaly zvláštní povolení od rodičů.

Sabrielin otec, když vyšel ze Starého království následovaný pětiletou holčičkou, pro níž chtěl najít soukromou internátní školu, si ji vybral právě z tohoto důvodu. Za první rok zaplatil dopředu stříbrnými starokrálovskými deniery, které obstály i v kradmé zkoušce studeným železem. Poté přicházel za dcerou na návštěvu dvakrát za rok, vždycky uprostřed léta a zimy. Při každé příležitosti se zdržel několik dní a nezapomněl donést další stříbrné mince.

Ředitelka měla Sabriel pochopitelně v oblibě. Zdálo se totiž, že ji zřídka otcových návštěv vůbec nezneklidňuje, jak tomu bylo u ostatních dívek. Jednou se paní Umbradová Sabriel zeptala, jestli jí to vadí, a znepokojila ji odpověď, že otec dívku ve skutečnosti navštěvuje mnohem častěji, než kolikrát dal najevo. Paní Umbradová neučila magii a nechtěla o ní vědět nic kromě příjemného faktu, že někteří rodiče jsou ochotni zaplatit slušné částky za to, že budou jejich dcery vzdělány v základech čarodějnictví a kouzlení.

Paní Umbradová rozhodně nechtěla vědět, jak se Sabriel setkává se svým otcem. Sabriel se naopak na jeho neoficiální návštěvy vždycky těšila, pozorovala měsíc a sledovala jeho pohyb v kůži vázaném almanachu, který uváděl jednotlivé měsíční fáze v obou královstvích a poskytoval cenné informace o ročních

obdobích, přílivu a odlivu a dalších efemeridách, které si na obou stranách Zdi nikdy neodpovídaly. Abhorsenův vyslanec se vždycky objevoval při západu měsíce.

Sabriel se za těchto nocí zamykala do své studovny (to bylo privilegium spjaté se šestou třídou – předtím se musela tajně vkrádat do knihovny), stavěla na oheň konvici, popíjela čaj a četla si v knize, dokud se nezvedl charakteristický vítr, nezhasil oheň, nevypnul elektrické světlo a nezacloumal okenicemi – jak nakonec vždycky vyšlo najevo, šlo o nezbytné přípravy pro příchod fosforeskujícího vyslance jejího otce, který se poté objevoval v prázdném křesle.

Toho listopadu se Sabriel na otcovu návštěvu obzvláště těšila. Měla být už poslední, protože akademie se chýlila ke konci a ona se s ním chtěla pobavit o své budoucnosti. Paní Umbradová si přála, aby pokračovala ve studiu na univerzitě, ale to by znamenalo ještě více se vzdálit od Starého království. Zeslábla by její kouzla a otcovy návštěvy by se musely omezit na skutečnou fyzickou přítomnost, a tak by byly ještě zřídkaější. Na druhé straně přechod na univerzitu by znamenal možnost zůstat s některými kamarádkami, s nimiž strávila prakticky celý život, s dívkami, s nimiž v pěti letech začala chodit do školy. Otevřel by se jí i větší svět společenských styků, obzvláště s mladými muži, kterých byl na Wyverleyské akademii zoufalý nedostatek.

A nevýhodu související se ztrátou magie by možná vynahradilo oslabení sklonů zabývat se smrtí a mrtvými...

Tyto myšlenky se Sabriel honily hlavou, když čekala s knihou v ruce a se zpola vypitým šálkem čaje nebezpečně balancujícím na opěradle křesla. Byla skoro půlnoc a Abhorsen se ještě neobjevil. Sabriel se dvakrát podívala do almanachu a dokonce otevřela okenice, aby se zadívala dalekohledem na oblohu. Měsíc nebyl nikde vidět a po otci nebylo ani stopy. Poprvé za její život se stalo, že se neobjevil, a tu najednou pocítila úzkost.